

МАМУТОВОТО КОЛЪНО.

(Разказъ — отъ Андрей Протичъ — за юноши.)

Когато бѣхме второкласници, какъ завиждахме на ученицитѣ отъ горнитѣ класове! Какво свенливо страхопочитание чувствувахме къмъ тия ученици! Колко се надпрѣваряхме да имъ услужваме съ мастила или писалка, и какъвъ трепетъ, като да се намирахме въ църква, изпитвахме, когато надниквахме въ класнитѣ имъ стаи! И какъ дълги ни се виждаха годинитѣ, които трѣбваше да изтекатъ, докато дойде врѣме да постѣпимъ и ние въ IV класъ. Колко невъзможно ни се струваше да си се въобразимъ горноокласници!

Но тая завистъ у насъ, ученицитѣ отъ долнитѣ класове, ни вълнуваше, не защото горнокласнитѣ не изпитваха тогава, — прѣди двацѣтина години — плѣсницитѣ и ударитѣ на директоръ и учители и не стоеха на колѣнитѣ прѣдъ дирекцията; не и затова че тѣ не се боеха отъ ужасъ навѣвация училищенъ слуга „калъча“, чиито погледи ни вледеняваха, когато неговитѣ дълги крака ни настигаха, а жилеститѣ и остри рѣцѣ ни зграбчваха и немилостиво отмѣкваха въ учителската стая.

На ученицитѣ отъ кой да е по-горенъ класъ ние завиждахме, защото тѣ имаха прѣподаватели, добили више образование въ чужбина. А пъкъ всички наши учители, тогава, не се различаваха, споредъ дълбокото ни и горестно убѣждение, отъ тия, които бѣхме имали въ основното училище.

Какъ желяехме ние тогава да имаме за учителъ единъ младъ западенъ възпитаникъ и съ какво сладостно удовлетворение бихме се обръщали къмъ него съ думитѣ на горнокласницитѣ: „Господинъ прѣподавателю!“. И какъ се зарадвахме и отдадохме на лудешки

възторгъ, когато за учителъ по химия внезапно, въ срѣдата на годината, ни турнаха единъ женевски възпитаникъ! Колкото лоши по поведение и съмнителни по успѣхъ бѣхме при другитѣ си учители, толкова тихи, внимателни и ревностни бѣхме ние при новия си прѣподавателъ.

Той бѣше младъ, по-младъ отъ нѣкои ученици въ III класъ. Но той ходѣше винаги чисто и спрѣтнато облѣченъ, винаги бръснатъ, и говорѣше високичко и ясно. Ние му разбирахме всичко и прѣдпочитахме неговия прѣдметъ прѣдъ всички други. Но онова, съ което той ни вдъхваше най-вече очудване, бѣ, че той говорѣше съ другитѣ учители и френски, и нѣмски, и руски. А когато го чухме да се разправя весело съ учителя ни по френски езикъ — Дѣдо Марко, и по турски, тогава ние плавнохме въ възторгъ и щѣхме да се изпобиемъ и да изпочупимъ всичко въ класа. Отъ тогава ние кръстихме любимия си учителъ „Добри-Ефенди“ — тъй бѣхме чули да го нарича Дѣдо Марко.

Колкото отдадени бѣхме ние на Добри-Ефенди, — не по-малко доволенъ бѣ и той отъ насъ! А когато той ни обѣща, като награда за нашето внимание и успѣхъ, да ни води за своя часть винаги въ химическия кабинетъ и тамъ да ни прави опити, тогава ний бѣхме готови да му обѣщаемъ и дадемъ всичко, що той би пожелалъ. И той скоро го пожела. Когато настѣпи пролѣтътъ, той ни посвѣтѣ да ходимъ на екскурзии, и да носимъ на учителя по зоология — бубулечки и пеперуди, а нему, на Добри-Ефенди, който завеждаше и кабинета по минерология, — минерали и окаменелости.